

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en
Stralingsbescherming

De draagbare XRF analyzer Is uw vergunning al op orde?

Iedereen die werkt met een draagbare XRF analyzer heeft een vergunning nodig van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). In deze factsheet leest u waarom dit nodig is en wat u moet doen.

Stralingsbescherming voor mens en milieu

De XRF analyzer is een stralingsbron, hij zendt radioactieve straling uit. Niet iedereen mag hiermee werken: het is belangrijk dat dit veilig en deskundig gebeurt. Verkeerd gebruik levert risico's op voor de gebruiker, eventuele omstanders en het milieu. Het bereik van de stralingsbundel van de XRF analyzer is groot, omstanders kunnen onbedoeld blootgesteld worden aan straling.

Daarom zijn alle ondernemers die met draagbare XRF analyzers werken verplicht om een vergunning aan te vragen bij de ANVS. Deze verplichting staat in wetgeving die in 2018 is ingegaan.

Wat is XRF?

XRF staat voor röntgenfluorescentie. Het is een niet-destructieve techniek om de samenstelling van materialen en eventuele beschadiging of verontreiniging te meten. Met een draagbare XRF analyzer kunnen metingen op locatie plaatsvinden. XRF analyzers worden onder andere in de volgende sectoren gebruikt:

- De metaal- en mijnbouwsector, voor het meten van de kwaliteit van onder andere legeringen
- De forensische sector, voor het vinden van sporen na een misdrijf
- De culturele sector, voor (chemisch) onderzoek bij schilderijen
- De bodemsector en de archeologie, voor het meten van de samenstelling van de bodem
- De petrochemische industrie, voor het analyseren van de samenstelling van olieproducten

Waar moet u als ondernemer aan voldoen?

Dit zijn de belangrijkste punten waaraan u bij bezit en gebruik van een XRF analyzer moet voldoen:

- Schakel een stralingsbeschermingsdeskundige in. Deze kan u adviseren over bescherming bij het gebruik van de XRF analyzer. De stralingsbeschermingsdeskundige hoeft niet bij uw bedrijf in dienst te zijn, maar moet wél kunnen worden geraadpleegd.
- Start tijdig met uw vergunningaanvraag. Het opstellen van een risicoanalyse – onderdeel van de aanvraag – vergt tijd en expertise. U mag uw XRF analyzer pas in gebruik nemen als de vergunning verleend is.
- Zorg ervoor dat u voldoet aan de (na)scholingseisen voor werken met de XRF analyzer. De toezichthoudend medewerker stralingsbescherming (TMS) volgt hiervoor de opleiding 'TMS meet- en regeltoepassingen'.
- Leg een dossier aan met daarin de vergunning, de onderliggende aanvraag en andere relevante documenten die betrekking hebben op de stralingsbescherming en het gebruik van de XRF analyzer.
- Vermeld de naam van de stralingsbeschermingsdeskundige en de toezichthoudend medewerker stralingsbescherming in uw dossier.
- De werking van de XRF analyzer moet jaarlijks gecontroleerd worden (prestatietest) door een bedrijf dat hiervoor een vergunning heeft van de ANVS.

Is uw XRF analyzer van vóór 2018? En heeft u destijds een melding gedaan?

Uw melding is niet meer geldig. De meldingsplicht is met de invoering van de aangepaste regelgeving in februari 2018 vervangen door een vergunningplicht. Om de aanvraag voor een vergunning te regelen, werd een overgangstermijn van twee jaar afgesproken. Veel ondernemers hebben hun vergunning op tijd, binnen de overgangstermijn, geregeld.

Bent u in het bezit van een XRF analyzer en heeft u geen vergunning aangevraagd?

Dan bent u in overtreding en moet u direct actie ondernemen. Dit betekent dat u een vergunningsaanvraag moet indienen bij de ANVS.

Bent u van plan een XRF analyzer aan te schaffen?

U moet een vergunningsaanvraag indienen bij de ANVS. Lees hierboven waar u aan moet voldoen en start tijdig met uw vergunningaanvraag. Alleen met een geldige vergunning mag u de XRF voorhanden hebben en gebruiken.

Digitale dienstverlening

Sinds 2018 heeft de ANVS een systeem voor digitale dienstverlening. Dit betekent dat u voortaan uw aanvraag voor een vergunning digitaal indient in het ANVS-loket: loket.anvs.nl. Om hiervan gebruik te maken, vraagt u eHerkenning aan met betrouwbaarheidsniveau 2+.

Kijk voor meer informatie op www.eherkenning.nl. Heeft u al eHerkenning met betrouwbaarheids-niveau 2+ of hoger? Dan kunt u deze ook gebruiken voor uw aanvraag bij de ANVS.

Aanvragen van een vergunning

Als u een vergunning aanvraagt via het ANVS-loket vragen we u om informatie en documenten te uploaden. Na het indienen van uw vergunningaanvraag ontvangt u een ontvangstbevestiging. U ontvangt dan uiterlijk acht weken na indiening een besluit. Als de ANVS meer tijd of aanvullende informatie nodig heeft om uw aanvraag te beoordelen, wordt u hiervan op de hoogte gesteld. In verband met de wettelijke bezwaartermijn duurt het dan nog zes weken voordat het besluit in werking treedt en uw vergunning geldig is.

Meer weten?

Voor meer informatie kunt u terecht op anvs.nl. Voor vragen neemt u contact op via het contactformulier op onze website.

Bellen kan ook, op telefoonnummer 088 - 489 05 00 (op werkdagen tussen 08.30 – 17.00 uur).

Dit is een uitgave van
Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
www.anvs.nl

Koningskade 4 | 2596 AA Den Haag
Postbus 16001 | 2500 BA Den Haag

Februari 2021